

***Рекомендовано до друку вченою радою факультету економіки і підприємництва Уманського національного університету садівництва
(протокол №7 від 27.06.2023 року)***

Редакційна колегія:

Нестерчук Ю.О. – д.е.н., професор, декан факультету економіки і підприємництва;
Непочатенко О.О. – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Мальований М.І.** – д.е.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Уманського НУС; **Прокопчук О.Т.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Лиса Н.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Власюк С.А.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Ролінський О.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Бечко П.К.** – к.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Гузар Б.С.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Мельник К.М.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Барабаш Л.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Бондаренко Н.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Колотуха С.М.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Улянич Ю.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Пташник С.А.** – к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС.

Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення», 6-7 червня 2023р. Уманський НУС. Умань. 99 с.

Відповідальність за достовірність цифрового матеріалу, фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори надісланих матеріалів. Висловлені у цих матеріалах думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ОСНОВА ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ

Власюк С.А., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Цибульський А.А., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Уманський національний університет садівництва
м. Умань, Черкаська область, Україна

Аграрний сектор складає основу економічної системи, але наразі, переживає час безпрецедентних змін, оскільки складнішим, але водночас, і важливим постає питання досягнення балансу між потребою у підвищенні продуктивності, захистом навколишнього середовища та цінністю для споживачів. Управління фінансами включає ведення бухгалтерського обліку, прогнози, фінансові звіти та фінансування, які є основою для досягнення цілей через обґрунтовані бізнес-рішення. Управління фінансами є одним із головних шляхів до успіху як власника бізнесу.

Фінансовий менеджмент є важливою частиною встановлення фінансових цілей і вимірювання ефективності, в розрізі оцінки надходжень, витрат і прибутків від сільськогосподарського виробництва. Управлінський персонал щоденно приймає рішення, які можуть стосуватися будь-якого аспекту сільськогосподарського бізнесу, включаючи, але не обмежуючись цим, виробництво, персонал або фінансування. Суть якого полягає в тому, що незалежно від розміру чи масштабу будь-якого окремого рішення, майже всі рішення можуть мати важливі наслідки для негайного та майбутнього успіху аграрного бізнесу. Основними цілями фінансового менеджменту в агробізнесі є: максимізація прибутку; видатки та розподіл коштів; ефективність; зменшення ризиків; конкурентоспроможність; збалансована структура.

Оскільки багато управлінських рішень мають важливий вплив, керівники повинні методично аналізувати альтернативи. Деякі альтернативи легко аналізуються, і рішення може бути прийнято швидко. В інших випадках керівники повинні витратити більше часу, щоб розпізнати та оцінити всі потенційні наслідки цього рішення. Для цього керівникам потрібна структура для аналізу відповідних компромісів.

Незважаючи на високий ступінь випадковості та невизначеності, пов'язаної з майбутнім, можна збільшити ймовірність успішного результату, плануючи наперед. Під час оцінки діяльності та/або оцінки реорганізації, бюджет підприємницької структури аграрного сектору є корисним інструментом для аналізу його минулого та потенційного фінансового впливу.

У сільськогосподарському бізнесі планування може бути ще важливішим через притаманну сільськогосподарському виробництву невизначеність. Деякі важливі джерела невизначеності включають виробничий ризик, ціновий ризик, фінансовий (або процентний) ризик і зміни в державних програмах. Виконання *SWOT-аналізу*, який визначає

сильні та слабкі сторони, можливості та загрози, закладає основу для бюджетування. Варто проводити чотири окремі аналізи SWOT, кожен з яких стосується однієї з чотирьох функціональних сфер управління: маркетинг, виробництво/операції, фінанси та трудові ресурси.

Часткове бюджетування – це структура планування та прийняття рішень, яка використовується для порівняння витрат і переваг альтернатив, з якими стикається аграрний сектор. Він зосереджується лише на змінах доходів і витрат, які виникли б у результаті реалізації конкретної альтернативи. Таким чином, усі аспекти прибутку аграріїв, які не змінилися рішенням, можна сміливо ігнорувати. Таким чином, часткове бюджетування дозволяє краще зрозуміти, як рішення вплине на прибутковість окремого сегменту виробництва та, зрештою, на загальну прибутковість. Структуру часткового бюджетування можна використати для аналізу низки важливих рішень, зокрема: прийняття нової технології; зміна підприємств; вибір спеціалізації; вибір фінансування; оренда чи кредит; модифікація виробничої практики; проведення капітальних поліпшень та ін.

Складання бюджету в будь-якому випадку є важливою складовою фінансового успіху та здатності процвітати у важкі фінансові часи, оскільки це є відправною точкою не лише для визначення ваших фінансових потреб у наступному сезоні, а й для того, як має бути структурований борг, щоб найкраще відповідати виробничим можливостям підприємницької структури аграрного сектору.

Отже, сільськогосподарський прогрес є фундаментальним для досягнення загального сталого розвитку. Усі, хто бере участь в аграрному секторі, повинні працювати разом (сільськогосподарські товаровиробники, промисловість, наукові кола, переробники, роздрібні торговці та населення) поєднуючи інноваційне мислення та практичні дії, впроваджуючи стійкість у структуру аграрного сектору від науково-дослідних розробок до виробництва. Нині, як ніколи, аграрний сектор має збалансувати продуктивність і стійкість, застосовуючи інноваційні методи та нові технології.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ

Ролінський О.В. к.е.н., доцент

доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Власюк С.А. к.е.н., доцент

доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Лозовська В.О. здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Уманський національний університет садівництва

Сучасний іпотечний бізнес повинен значною мірою покладатися на інноваційні технології, щоб отримати прибутковість з меншими витратами.